

LEGINSTRUCTIE RAW STONES

Aanleveren en uitpakken van RAW Stones

Zodra de RAW Stones bij u geleverd zijn, adviseren wij deze direct na levering binnen te zetten of in elk geval voldoende te beschermen tegen vuil, regen, wind en eventuele vorst. Bij extreme weersomstandigheden dient u zowel de tegels met materiaal bij voorkeur tenminste 48 uur, maar minimaal 24 uur voordat de vloer verwerkt wordt in een verwarmde ruimte te plaatsen, zodat deze kunnen acclimatiseren. Wanneer u aanvangt met het leggen van de RAW Stones vloer, kunt u de tegels voor verwerking nog controleren op eventuele beschadigingen. Tegels met beschadigingen kunt u gebruiken als snijstukken. Indien u aan de tegel (s) optisch afwijkingen ziet, verwerk deze dan niet of gebruik deze dan als snijstukken. In geval van twijfel is het raadzaam contact op te nemen met de dealer.

Voordat u of uw tegelzetter aanvangt met het leggen van de RAW Stones, is het aan te raden deze onderling goed te mengen. Door de tegels uit verschillende kratten te verwerken bent u zeker van een goede verdeling van de kleurnuances die geleverd zijn. Wanneer u de RAW Stones goed mengt zal dit gegarandeerd leiden tot het mooiste resultaat! Let op, pak de RAW Stones nooit vast in de hoeken, aangezien de kans op breuk in de hoeken het grootst is. Pak de tegels altijd iets boven het midden vast tussen uw duim en vingers en zorg ervoor dat de tegels rechtop gedragen worden.

Basisprincipes voor het verleggen van RAW Stones

Voor u aanvangt met het leggen van de RAW Stones vloer, dient u de ondervloer eerst goed te reinigen. De ondervloer dient stabiel, trillingvrij, en beslist voldoende uitgehard te zijn. In geval van aanwezige vloerverwarming, is het zeer belangrijk dat deze minimaal 48 uur voor aanvang van het verleggen uitgezet wordt. Ook tijdens het leggen van de vloer dient de vloerverwarming uit te staan. Zorg dat het allemaal optimaal is, dit voorkomt eventuele problemen die eenvoudig voorkomen kunnen worden. Zie voor vloerverwarming ook ons opstookprotocol en lees deze graag goed door alvorens u de RAW Stones gaat leggen.

Wanneer uw tegelzetter de RAW Stones legt, of wanneer u zelf gaat leggen, is het van belang dat er goed voorbereid van start wordt gegaan met de juiste producten en tegelgereedschappen.

Daarbij komt als eerste punt van aandacht naar voren op welke ondergrond de RAW Stones gelegd gaan worden. Het juist voorbehandelen van de ondergrond is van groot belang, vooral omdat dit het type voorstrijk (primer) voor een juiste hechting van de lijm bepaald.

Wanneer u de RAW Stones gaat leggen op een zgn. 'zuigende ondervloer' (cementdekvloer), beton of tegen een gipswand dan is het voorstrijken van de ondergrond met Botament D11 noodzakelijk. Gaat u de RAW Stones over een bestaande tegelvloer leggen, spreken we over een zgn. "niet zuigende ondervloer, en is voorstrijken van deze ondervloer met Botament D1 noodzakelijk. De primer het (liefst) daags van tevoren aanbrengen totdat deze volledig droog is. Het zou kunnen dat indien het nog vochtig is dit consequenties heeft met betrekking tot de hechting.

In de lijm verwerken

Omdat RAW Stones slechts 0,8 – 1,0cm dik zijn en onderling zoveel mogelijk in gelijke dikte worden geproduceerd, zijn deze uitstekend geschikt voor verlijming. Het voordeel is dat u hierdoor weinig hoogte nodig heeft, aangezien de dikte van de lijm onder de geplaatste RAW Stones uiteindelijk maar enkele millimeters bedraagt (totale dikte ongeveer 12- 13mm). Voor het aanbrengen van de RAW Stones werken wij met verschillende lijmthicken en dus ook lijmkammen. Voor de volledigheid geven wij die hieronder weer:

RAW STONES

Afhankelijk van de ondergrond kiest de legger de te gebruiken lijmkam. Bij de ABBEY / TRIPLE / TRAPIST wordt een lijmkam van 15 mm het meest gebruikt. Bij de TERPSTRA en WAALTJES wordt een lijmkam van 6 tot 8 mm het meest gebruikt. Tevens adviseren wij bij de ABBEY / TRIPLE / TRAPIST zowel de ondergrond als de tegel van lijm te voorzien, de zogenaamde buttering/floating-methode. Bij een dubbele verlijming (floating buttering) wordt de mortellijm eerst uitgesmeerd op de ondergrond (vloer) (floating) om nadien met een vlakke spaan of lijmkam aangebracht te worden op de legzijde van de tegel (buttering en dan ca 3mm dik). Zorg ervoor dat er geen filmlaag op de lijm gaat ontstaan door te vlotte droging. Dat wil zeggen snel genoeg verwerken indien aangebracht. Als laatste maar zeker zo belangrijk, de tegel stevig aandrukken vanuit het midden. Vervolgens aandrukken vanuit het midden naar de randen. Hiermee zorgt u dat de lucht onder de tegel vandaan is.

De lijm die RAW Stones bij elke bestelling levert is een flexibele lijm, Botament M29 HP Premium vloerlijm. Echter bij koude(re) weersomstandigheden zullen wij automatisch overschakelen op de flexibele lijm, Botament M29 SPEED lijm. Deze snellijm dient goed smeugig aangemaakt te worden. Vervolgens 5 minuten rijpen en daarna nog een keer goed mixen alvorens u deze aan gaat brengen.

Dilatatie

Wanneer er in een ondervloer sprake is van een zgn. dilatatie (*scheiding tussen bouwdelen om bepaalde werkingen op te kunnen vangen*), moeten deze in zowel de lijm, maar zeker ook in de RAW Stones vloer recht naar boven worden doorgezet. Kortom, dilataties mogen nooit worden dichtgelijmd of betegeld. Ook bij overgangen van vloer naar wand, dient u een ruimte van ca. 5mm tot 10mm vrij te houden. U kunt deze ruimte zeker stellen door vooraf een foam strook van 100x5mm (hoogte x dikte) te plaatsen.

Aangeraden wordt het vloeroppervlak zoveel mogelijk in vierkanten of anders rechthoeken op te delen. Doe dit in vakken tot max. 50m² bij binnen vloeren. De verhouding tussen lengte en breedte mag nooit groter zijn dan 1:2, met een maximale veldlengte van 8 strekkende meter.

Gaat u nieuwbouwen?

Wanneer u een nieuwbouwproject uit laat voeren en kunt kiezen voor een ondervloer, raden wij aan om altijd vezelversterkende cement te gebruiken. Daarnaast raden wij een dubbel wapeningsnet aan, zowel onder de cementdekvloer alsook als tussenlaag van de cementdekvloer. Wanneer u kiest voor vloerverwarming komt er in dat geval zowel onder als boven de verwarmingsslangen een wapeningsnet. Zorg bij het bovenste wapeningsnet altijd voor een overlapping van minimaal 2 mazen. De hoogte van de uiteindelijke RAW Stones vloer zal 12-13mm inclusief lijmdekte zijn.

Houd rekening met een minimale droogtijd van 1 week per 1cm dikte van een vers gestorte cementdekvloer. Kortom, wanneer uw cementdekvloer een laagdikte van 6 cm heeft, dient deze dus tenminste 6 weken te drogen alvorens hier op kan worden getegeld. Is de dikte van de nieuwe ondervloer minder dan 4cm dan graag minimaal 28 dagen droogtijd in acht nemen. In het geval van vloerverwarming mag er na 4 weken wèl met het opstookprotocol worden aangevangen.

Lees het opstookprotocol goed door voordat u hiermee aanvangt en start ruim op tijd voordat de tegelzetter komt. In de winter vergt het uitvoeren van het opstookprotocol vanzelfsprekend beduidend meer tijd dan in de zomer vanwege de lage buitentemperatuur en een hogere luchtvochtigheid. Het volgen van het opstookprotocol is uitermate belangrijk om eventuele scheurvorming van zowel de ondervloer alsook tegelvloer in de toekomst te voorkomen.

Het invoegen van RAW Stones

RAW Stones dienen zorgvuldig te worden ingevoegd. Het aanbrengen van het voegsel, maar zeker ook het afnemen vergen aandacht en daarom raden wij aan uw RAW Stones vloer telkens per enkele m² tegelijk in te wassen. Let er goed op dat u kleine porties voegsel aanmaakt en maak gebruik van een voegbord. Spons de tegels na het opstijven van het voegsel goed af en gebruik regelmatig schoon water. LET OP, RAW Stones vloeren hebben een zgn. open structuur en nemen dus erg snel het voegsel op, waardoor het zich snel hecht aan de oppervlakte. RAW Stones dienen te worden verwerkt met Botament Multivoeg Base 3-30 mm zilvergrijs.

RAW STONES

Tip: Wij raden aan dat er tussen het lijmen en voegen van de vloer, de eerste laag RAW Stones protector aan te brengen door deze in te sprayen of rollen. Voordeel hiervan is dat hierdoor de tegel beduidend minder opneemt. Een tweede laag wordt na het voegen aangebracht op dezelfde wijze.

De protector dient ook na het voegen worden aangebracht. Voor het beste resultaat dient dit met een nevelspray (onkruidrukpomp) te gebeuren. LET OP, de RAW Stones protector dient te worden onderhouden en wij adviseren dit gemiddeld 1 x per jaar te herhalen.

Onderhoud RAW Stones vloer

Nadat de tegels zijn ingevoegd en voorzien zijn van de RAW Stones protector, dient u 24 uur niet over de vloer te lopen in verband met het drogen van de lijm en het voegsel. Hierna kunt u de eerste week uw vloer dweilen met schoon, lauwwarm water. Dit spoelt de tegels en verwijdert de laatste restanten eventuele lichte cementsluiser van het voegsel op uw vloer.

Zodra u de vloer de eerste week met schoon, lauwwarm water hebt gedweild, kunt u uw vloer(en) verzorgen met onze RAW Stones cleaner. Deze cleaner biedt als grote voordeel dat de protector verstrekt wordt door en dus een hardere bescherming biedt. Wij adviseren 5-10 dopjes cleaner te gebruiken op 5 liter en ook adviseren wij dan dit om-en-om te doen, dus de ene keer met de cleaner en de keer daarna alleen met warm water.

Indien u de vloer na het verleggen en voegen af wenst te dekken voor eventuele vlekken of beschadigingen tijdens het verbouwproces, raden wij aan uitsluitend gebruik te maken van *ademend afdekvlies* voor natuursteen. Dit vlies biedt een ideale bescherming voor pas gelegde natuursteen vloeren. Het unieke membraan, dat bestaat uit meerdere lagen aan de bovenzijde zorgt voor een juist vochtregulerende werking. Dit houdt in dat het vocht van zowel lijm als voeg dat zich in uw RAW Stones vloer bevindt, eenvoudig kan ventileren terwijl er aan de bovenzijde geen gemorste vloeistoffen kunnen doordringen.

Let op! Het afdekken met plastic of een standaard Stucloop sluit het vocht in uw vloer op en kan leiden tot blijvende schade aan uw RAW Stones vloer!

Laatste punten

Vanuit kennis en ervaring raden wij iedereen aan onze materialen te laten verwerken door een professional die door RAW Stones is aangesteld. Indien u er de voorkeur aan geeft om uw vloer door uw tegelzetter te laten leggen, óf de vloer liever zelf verlegt, is het van groot belang eerst een proefstuk te plaatsen alvorens de RAW Stones definitief te verlijmen.

Wanneer er sprake is van koude(re) weersomstandigheden adviseren wij bij voorkeur het verwerken van de vloer uit te stellen aangezien dit effect kan hebben op de verwerking van de vloer alsmede het verbruik van het materiaal en wellicht ook de hechting.

Zorg ervoor dat de RAW Stones 'vol en zat' in de lijm wordt verwerkt en houdt rekening met het vastpakken en leggen van de tegels. Met name de grotere tegels dienen met enige aandacht te worden vastgepakt en verlegd. Wanneer de tegel op zijn plaats ligt schuift u de tegel voorzichtig heen en weer in de lijm voor een goede hechting en volledig verlijmd laag onder de tegel. De RAW Stones dienen met de hand in de lijm te worden gedrukt en geschoven, gebruik **NOOIT** een rubber hamer en controleer door op de tegel te kloppen of deze gelijkmatig klinkt. Wanneer de tegel een punt heeft waar het hol klinkt wanneer u erop klopt, dan is dit een teken dat er te weinig lijm onder zit en de tegel dus onvoldoende verlijmd is. De tegel zal tijdens gebruik op dat punt gaan barsten, dus het is aan te raden in dat geval de tegel los te halen en een dikkere laag lijm aan te brengen alvorens u de tegel weer plaatst.

Het komt regelmatig voor dat er dient te worden gespeeld met de voegbreedte. Hierdoor zijn de voegen niet op alle plekken even breed en dit hoeft ook niet, sterker nog, dit is de charme van ons handgemaakte product. Juist deze kleine maatverschillen geven de vloer veel meer karakter en een prachtig authentieke uitstraling.

RAW STONES

Belangrijk: pas na het voegen komt de vloer echt tot zijn recht en zullen de kleurnuances en authenticiteit veel beter zichtbaar zijn. Landelijke charme ten top en een vloer om trots op te zijn!

LET OP: De verwerkingsadviezen van RAW Stones zijn slechts een leidraad voor het juist aanbrengen van onze producten. Uitsluitend vloeren die door RAW Stones aangestelde tegelzetters zijn verwerkt kunnen wij garant voor staan. Eventuele klachten voortvloeiend na verwerking van een RAW Stones vloer door een derde partij zullen nimmer door "RAW Stones" worden erkend. RAW Stones werkt uitsluitend met natuurlijke pigmenten, waardoor kleuren intenser en voller worden. RAW Stones kan nimmer aansprakelijk worden gesteld voor kleurafwijkingen voortvloeiend uit de minerale, natuurlijke, samenstellingen van diens producten.